

Sprinkhanen verstoppen voor de ragdollpoezen

Voor Natascha Vlieland is passen op katten een full-time baan. „Ik werk als eigenaar van de Kattenop-passervice samen met tien gediplomeerde oppassers van Noord-Holland tot Noord-Brabant.” Sommigen zijn opgeleid tot dierenartsassistent, anderen tot kattengedragstherapeut. Geen overbodige luxe volgens Vlieland. „Ik heb onlangs nog het leven moeten redden van Pipo, die een acute alveesklierontsteking bleek te hebben.”

Meestal is er niets aan de hand. „Een van de leukste dingen is de band die je met de dieren opbouwt”, zegt Vlieland. „Ik heb klanten die meer voor hun katten overhebben dan voor zichzelf.” Een parcours door het huis, zelfgemaakte kattenbedden en eindeloos veel speelgoed. Bij de vier ragdollpoesjes Charly, Toby, Lily en Jamy wordt er zelfs op levende prooien gejaagd. „Mevrouw koopt in de dierenwinkel levende sprinkhanen voor de poezen. Ik kreeg de instructie ze door het huis heen los te laten en ze goed te verstoppen. De katten zijn er uren zoet mee.”

Alleen tartaar met slagroom

Soms blijft het niet bij een opas aan huis tijdens de vakantie. Catnanny Denise Russell heeft een klant die haar katten ook op werkdagen gezelschap gunt. „De baas werkt lange dagen in de horeca en vindt het zielig voor Lizzy en Molly als ze te lang alleen zijn. Voor vijftien euro per uur kom ik langs om met ze knuffelen en ze alle aandacht te geven die ze nodig hebben. Met name de oudjes worden extra in de watten gelegd”, zegt Marieke Duindam van Ikpasopjouwkat. Met een team van zeven oppassers werkt ze in Amsterdam en omstreken. De oudste kat waar Duindam ooit op paste, was 22 en werd vorstelijk verwend. „Poekie kreeg elke avond tartaar met slagroom. Dat was dan ook het enige waarvoor hij nog in beweging kwam. Niet echt gezond natuurlijk, maar hij is er wel oud mee geworden.”

Voor veel mensen is de kat hun kindje. „Als professionele oppassers bieden we de kat ook echt quality-time, dat is wel wat anders dan een buurvrouw die even snel in en uit gaat.”

Er wordt dan ook meer verwacht van een echte kattenoppas. „Geregeld krijgen we nauwkeurige instructies”, zegt Duindam. Hoe medicijnen moeten worden toegediend, waar de kat wel en niet mag komen en op welke tijden hij of zij naar buiten mag. Nuttig en soms zeer gedetailleerd, zegt Duindam. „Ik maak wel mee dat de baas voorschrijft dat de ene kat alleen uit het rode bakje mag eten en de andere alleen uit het blauwe bakje.” Sommige katten hebben nu eenmaal hun vaste routines, of gaat het stiekem eigenlijk meer om de gewoontes van de mensen? Duindam: „De klant is koning, maar de kat is keizer.”

◀ zijn pootjes tegen de wandspiegel naast de slaapkamer. Gizmo keek toe, zoals het een (schijn)Heilige Birmaan betaamt, met zolang tot de deur openging en ik hun brokjes opdiende.

Na een aantal dagen werd er bijna een coup gepleegd: Freek kreeg het voor elkaar dat ik mijzelf buitensloot. Vlak voor ik de douche instapte, bedacht ik dat de kattenbak nog geleegd moest worden. Ik wikkelde vlug een handdoek om me heen, schepte de drollen uit de bak en deed ze in een zakje. Via een stortkoker op het achterbalkon kon huisafval van zeven hoog in een container worden gedeponereerd. Ik opende de keukendeur en manoeuvreerde het piepkleine balkon op. Met de deur nog op een kier zag ik Freek richting het balkon schieten. Snel trok ik de deur een stukje dicht om te voorkomen dat hij naar buiten zou gaan. Ik had strikte instructies gekregen dat de poezen dit balkon niet op mochten.

Ik hoorde een zware klik, de deur viel in het slot. Aan de binnenkant van de keukendeur zakte een ijzeren pin in de gleuf van de vloertegel. Gehuld in een handdoek stond ik op zeven hoog met aan baggage niets dan een zakje kattendrollen. „Au secours!” schreeuwde ik naar beneden. Er was niemand. Na ruim een uur werd ik ontdekt, bijna moest de brandweer er-

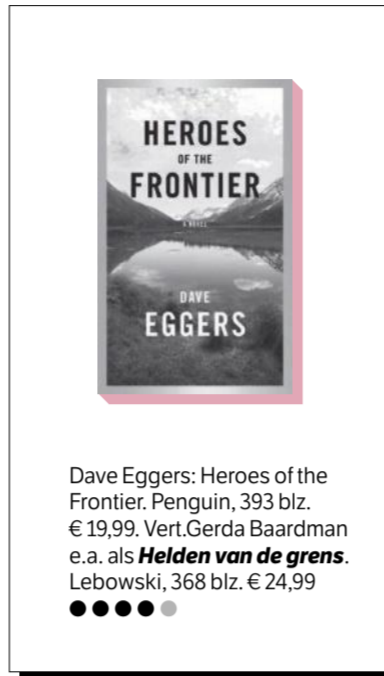
‘De klant is koning maar de kat is keizer’

aan te pas komen. Uiteindelijk volstond de koevoet van de lokale slotenmaker. Freek keek geamuseerd toe, alsof het hele voorval voor zijn eigen vermaak had plaatsgevonden.

Lauwe witvis met boontjes

Via dezelfde advertentie pas ik tegenwoordig zo'n twee keer per jaar op Pounette: een voluptueuze poezendame woonachtig in de Passage du Désir, eveneens in Parijs. Haar verlangens worden beantwoord met entertainment en haute cuisine. Uit een antiek blik met roze rozen servere ik haar ontbijtbrokjes. Als ze is uitgegeten, laat ze zich aaien in haar stoel. Met geheven achterste neemt ze de genegenheid in ontvangst. Vervolgens is er een vogelshow in de volière bij het raam die Pounette kwetterend en met trillend bekje gadeslaat. In de avond krijgt ze een warme maaltijd: lauwe witvis met boontjes. Ze spint en draait voor de magnetron tot de verlossende ‘ping’ klinkt, ik prak en servere de zorgvuldig geprepareerde porties.

Ook mijn eigen kat Lola heeft op haar beurt een persoonlijke oppas in Amsterdam, maar haar eenvoudige leven is onvergelijkbaar met dat van haar Parijse soortgenoten. Twee keer per dag een handje supermarktbrokjes, wat water en ze ligt avond aan avond op je schoot.

BOEK

In de nieuwe roman van Dave Eggers keert Josie, een wereldse vrouw, het burgerlijke leven de rug toe.

Door Arjen Fortuin

Dave Eggers' roman *The Circle* (2013) is de ultieme bestseller. Dat concludeerde althans de 'Bestseller-ometer', een computerprogramma dat onlangs werd ontwikkeld ten behoeve van het boek *The Bestseller Code*, dat in september verschijnt. Het algoritme kijkt naar plot, karakters, setting en stijkenmerken - tot aan het gebruik van gedachteestreepjes toe. Eggers dystopische Facebookroman haalde een score van honderd procent. Zo'n hoge score is niet verwonderlijk, want de roman heeft kenmerken die mensen van vlees en bloed ook aan bestsellers toe blijken te kennen: het boek is toegankelijk, scherpzinnig en razend actueel.

Al is honderd procent wat veel. In de wereld van de echte bestsellers is *The Circle* verre van ultiem. Natuurlijk zouden de meeste schrijvers een moord doen voor het miljoen exemplaren dat Eggers wereldwijd verkocht (vergelijkbaar met *Het diner van Herman Koch*), maar het is geen getal waar J.K. Rowling, Dan Brown of E.L. James de dop van hun vulpen voor draaien. Heel verwonderlijk is dat niet: reuzenbestsellers zijn meestal boeken die iets vormgeven wat er *helemaal nog niet was*. Onvoorstelbaar en *onaanvoelbaar* - en daarin is een computer niet beter dan zijn beste programmeur.

Kosmopoliet

Dat het algoritme van *The Bestseller Code* bij Eggers (1970) uitkwam, zal er mee te maken hebben dat hij heel prettig uitdrukt wat wij van een moderne schrijver verwachten: hij is geestig én geëngageerd. Amerikaan en met trillend werk de uitdrukking van dat leven met zich mee in een camper van het ommeuze merk Chateau.

Hoofdpersoon is de veertigjarige ex-tandarts Josie, die met haar jonge kinderen Paul en Ana in die camper Alaska intrekt. Daar hoopt ze zuivere mensen in een zuiver landschap te vinden. Het lijkt opeens vakantie, maar een terugreis-datum heeft Josie niet in haar hoofd. 'Ze had een com-

fortabel leven gehad, maar comfort is de dood voor de ziel, die van nature zoekend, vasthoudend en onbevredigd is. Die onvrede jaagt de ziel voort, doet hem verdwalen, zich verliezen, worstelen en zich aanpassen. En aanpassing is groei en groei is leven.'

Natuurlijk blijkt er wel wat meer aan de hand te zijn, nog buiten de bosbranden die het gebied teisteren en Josie's angst dat de vader van Paul en Ana haar zal laten vervolgen wegens ontvoering van de kinderen. Deze Carl ('een man zonder ruggengraat en met zwakke darmen') staat op het punt te trouwen in Florida - inderdaad, elke kilometer richting Alaska verwijderd verder van Florida.

Ook voelt Josie zich verantwoordelijk voor de dood van een jonge soldaat in Afghanistan en is aangeklaagd omdat ze een gevaarlijk gewel in de mond van een patiënte over het hoofd zag. En dan zijn er nog de verschrikkingen die een alleenstaande moeder moet doorstaan in een overgeorganiseerde gemeenschap van 'hoogglansmensen die vreugde en verplichting moeiteloos combineerden', waar de ene 'cupcakesoïre' de volgende aflost - je zou inderdaad voor minder de donkere bossen in vluchten. Al blijken niet alleen de anderen de hel.

Josie leefde een flink deel van haar jeugd bij adoptie-moeders, bracht

Leve de zuivere mens

ILLUSTRATIE STOCK

een tijd met het Peace Corps in het buitenland door - en dat alles heeft zijn sporen nagelaten. Ook heeft ze de gewoonte om wel een heel groot deel van de zorg voor de kleine Ana over te laten aan de nog niet tienjarige Paul. En dan is er nog het fanatisme waarmee Josie zich aan het eind van de dag volgt met rode of witte wijn.

Zo kun je Josie op verschillende

Als je het goede wilt
doen, moet je dan naar
Afghanistan gaan?

manieren bekijken: is zij iemand die vooral beschadigd is en door een dolrieste reis ook haar eigen kinderen tekort dreigt te doen? Of als iemand die juist het goede doet door zichzelf en haar kinderen te bevrijden van de knellende banden van de burgerlijke maatschappij? Wat is hier idealisme en wat is hier angst? Als je het goede wilt doen, moet je dan naar Afghanistan gaan en daar getraumatiseerd vandaan komen? Of niemand tot last zijn ergens in de vrije natuur? Of toch maar met een schaal cupcakes naar de school van je kinderen?

Eggers' *roadnovel* wordt aanvankelijk gedomineerd door de weerzin van Josie tegen bijna alles en iedereen. Een verblijf bij een voormalige adoptie-zus duurt maar kort omdat ze zich niet kan verzoenen met de dingen die goed gaan in het leven van deze Sam. Dus trekt het drietal verder langs campings en truckstops. Daarin brengt Eggers een knap evenwicht aan tussen de aardige mensen en gevaarlijke situaties: zoals het leuke en open gezin waarvan de man om de haverklap zijn vuurwapen afvuurt.

Moedige mensen maken

In *Helden van de grens* is het onheil nooit ver weg. Deels door de (vaak, maar niet altijd) ingebeelde angsten van Josie, deels omdat er soms echt iets aan de hand is. Symbolisch zijn wat dat betreft de bosbranden die de paradijselijke omgeving bedreigen - branden die Josie op een ongelukkig moment recht tegemoet rijdt.

Stap voor stap verwijderen de drie helden uit de titel (bij Eggers weet je dat je die niet ironisch hoeft te lezen) zich steeds verder van de gebaande paden, Eggers geeft steeds minder geografische informatie, de Chateau verdwijnt uit beeld, naar drank wordt niet meer omgekeken. Josie, Paul en Ana worden steeds meer en met de natuur. En ze komen in die

natuur in de problemen, want het bos is een onverschillige gastheer.

Eggers laat zijn heldin conclusies trekken, een paar maal in verschillende bewoordingen: 'Op dat ogenblik begreep Josie dat in plaats van een moedig mens te zoeken - en daar was ze al jaren naar op zoek, besefte ze - het veel beter was om mensen moedig te maken. Ze moest geen in-tegere, moedige mensen zoeken. Ze moest ze zelf maken.'

Josie komt tot een mystiek aandoende loutering als ze een gezelschap muzikanten ontmoet, waarna Eggers de roman erg zoet laat eindigen - het glazuur springt je nog niet van de tanden.

Een heel groot bezwaar is dat niet, ook al omdat Eggers onderweg al meer dan genoeg vragen heeft opgeworpen en dilemma's heeft getoond. Die zijn over het algemeen zeer vertrouwde; ook als romancier is Eggers meer een verslaggever dan een visionair. Maar met een goede reporter is niets mis; het bestaan van de 21ste eeuwse burger is ingewikkeld genoeg. En er is veel wat computerprogramma's van ons kunnen overnemen, maar het maken van romans hoort daar hoe dan ook niet bij.

Al is het maar omdat we apparaten niet kunnen uitleggen waarom we soms verlangen naar een plaats zonder bereik.